

Kommentti

Vaikutusvaltaa vaikea mitata

Pekka Mauno

@lanmenmedia.fi

Euroopan parlamentin jäsenten vaikutusvaltaa on vaikea mitata, eivätkä tutkijatkaan ole sellaiseen ryhtyneet. Parlamentissa on kuitenkin tehtäviä, joihin päästäkseen on pitänyt hankkia poliittista arvostusta – vähintään omassa ryhmässä.

On esimerkiksi 20 pysyvää valiokuntaa sekä erityisvaliokuntia. Valiokuntien puheenjohtajan tehtävää pidetään vaikutusvaltaisena. Valiokuntien arvostus vaihtelee. Yksi mittari arvostukselle on, kuinka paljon valiokunta käsittelee lainsäädäntöhankkeita.

Nykyisen komission aikana eniten on työllistynyt kansalaisvapauksia sekä oikeus- ja sisäasioita käsittelevä valiokunta. Runsaasti lainsäädäntötyötä on ohjautunut talous- ja raha-asioiden valiokuntaan, teollisuus-, tutkimus- ja energiavalokuntaan sekä kansainvälisen kaupan valiokuntaan.

Yhtään suomalaista ei ole tällä hetkellä valiokuntien puheenjohtajana. EPP:n Petri Sarvamaa on budjettivaliokunnan varapuheenjohtaja. Alden Mirja Vehkäperä peri PaaVo Väyryseltä kehitysvaliokunnan varapuheenjohtajan tehtävän.

Parlamentissa on puheenjohtajisto. Vaikutusvaltaa on puhemichellä. Hän on EPP-ryhmän italialainen meppi Antonio Tajani. Tajania pidetään asemansa vuoksi parlamentin vaikutusvaltaisimpana meppinä.

Puheenjohtajan apuna toimii 14 varapuhemiestä. Paikka on näkyvä, koska varapuhemiehet joutuvat usein johtamaan täysistuntoja. Vaikutusvaltaa on lähinnä parlamentin hallinnollisissa asioissa. Varapuhemiehksi ei kuitenkaan valita ketä meppiä tahansa, sillä vaali käydään suljettuna lippuäänestyksenä. Suomalaisista varapuhemichinä tällä kaudella ovat toimineet Alden Anneli Jätteenmäki ja vihreiden Heidi Hautala.

Suurin osa 751 mepistä joutuu hankkimaan vaikutusvaltansa pyrkimällä lainsäädäntöehdotuksien valmistelussa tärkeään asemaan. Niitä ovat raportöörin ja varjoraportöörin tehtävät.

Kun EU-komission lainsäädäntöaloite tulee parlamenttiin, se lähetetään valiokuntiin. Yksi valiokunnista on asiasta päävastuussa ja nimittää mietinnötekijän eli raportöörin. Hän on lainsäädäntöprosessin merkittävin meppi. Muut poliittiset ryhmät asettavat varjoraportöörin, jonka tehtävänä on huolehtia, että valmistelussa otetaan huomioon myös niiden näkökannat.

Lähes kaikilla suomalaismepeistä on ollut istuntokaudella raportöörin tehtäviä. Mietinnöstä riippuu, kuinka paljon työtä sen valmistelu on vaatinut.

Poliittisesti vaikutusvaltaisessa asemassa ovat koordinaattorit. Jokainen poliittinen ryhmä valitsee keskuudestaan koordinaattorin kuhunkin valiokuntaan. He ovat cräänlaisia poliittisia komissareja, jotka edustavat ryhmänsä kantaa valiokunnassa. Koordinaattorit sopivat keskenään, kuka valitaan raportööriksi.

Suomalaisista koordinaattoreiksi ovat päässeet Sarvamaa, Nils Torvalds ja Merja Kyllönen.